

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6415010117
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Novák, LL.M.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6415010117.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Nováka LL.M., a sudcov JUDr. Jána Deáka a Mgr. Jána Bednára v trestnej veci obžalovaného G. R., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 18. februára 2020 odvolanie obžalovaného G. R. proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/42/215 zo dňa 02.10.2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného G. R. z a m i e t a.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/42/215 zo dňa 02.10.2019, bol obžalovaný G. R. uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

dňa 29.10.2014 v čase asi o 21.00 hod. pod predajňou V. na ul. A. T. v Q. nad T. odzadu pristúpil k C. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, sotil ho na zem a to tak, že poškodený pocítil zozadu v oblasti ľavej lopatky prudký a silný náraz, následkom čoho okamžite spadol na zem, tu ho pritlačil rukou o zem, pričom keď sa poškodený pokúšal brániť, tak mu pohrozil vyhrážkou, že ak sa bude brániť, tak ho dokope, následne mu prehľadal vrecká nohavíc, pričom z pravého vrecka vytiahol peňaženku W. farby, v ktorej mal finančnú hotovosť 240 €, občiansky preukaz, kartičku poistenca N., psychologický posudok na nosenie zbrane, bankomatovú kartu W., kde si následne pýtal PIN k uvedenej bankomatovej karte opäť pod vyhrážkou, že ho dokope, z ľavého vrecka mu vybral mobil zn. Z., IMEI X:XXXXXXXXXXXXXXXXXX, IMEI X:XXXXXXXXXXXXXXXXXX, čiernej farby a dvoma SIM kartami na čísla: XXXX XXX XXX a XXXX XXX XXX, z bundy zobral cigarety a žuvačky a následne odišiel, čím C. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, spôsobil škodu vo výške cca 350 €, pričom zranenia mu žiadne spôsobené neboli.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona, za použitia § 37 písm. m), § 38 ods. 2, ods. 5 Tr. zákona, § 43 Tr. zákona ďalší trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov a pre výkon trestu odňatia slobody ho podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku obžalovaného zaviazal k povinnosti nahradiť poškodenému C. R., škodu vo výške 240 eur.

Proti citovanému rozsudku podal po jeho vyhlásení odvolanie obžalovaný, ktoré dodatočne písomne odôvodnil prostredníctvom obhajcu. V písomných dôvodoch uviedol, že odvolaním napáda výrok o vine ako aj výšku uloženého trestu. Poukázal na to, že vo veci prebehlo rozsiahle dokazovanie, ktorého výsledky vychádzajú z domnienok, ktoré sú v konaní prezentované zo strany žalobcu. Vznikajúce pochybnosti sú pripisované na jeho ťarchu, čo je neakceptovateľné a takýto postup sa vymyká základným zásadám trestného konania. V prejednávanej veci je viacero pochybností a

domnienok, ktoré mali byť v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech obvineného, jednoznačne vyhodnotené v jeho prospech. Už z prvotných výpovedí poškodeného je zrejmé, že priebeh udalostí si nepamätá a popisuje ich rôzne. Prispôsobuje svoju výpoveď podľa okolností, ktoré počuje a dokresľuje si dej udalostí. Z vykonaného dokazovania je jednoznačne preukázané, že poškodený bol pod vplyvom alkoholu, pričom sa u neho jednalo o stredný stupeň opitosti, ktorý sa prejavuje výrazným ovplyvnením psychických a senzorických funkcií so znížením pozornosti, spomalením psychomotoriky, poruchami reči, môžu byť prítomné tŕpkosť a neistota v chôdzi, prípadne aj pády. Poškodený sa vo svojej výpovedi, vyjadroval nejednoznačne a jeho neskoršie vyjadrenia možno považovať za vyjadrenia ovplyvnené priebehom vyšetrovania, pričom pri opise odcudzeného mobilného telefónu vedel opísať jeho presné výrobné číselné označenie, čo v pôvodných výpovediach neuvádzal a možno predpokladať, že si takýto údaj ani nepamätal a tento údaj bol doplnený z iného zdroja. Konfrontácia jednotlivých vyjadrení jednoznačne vzbudzuje pochybnosti, ktoré je potrebné vyhodnotiť v jeho prospech a nie na jeho ťarchu. Vyslovil názor, že pri trestnom čine lúpeže podľa § 188 Tr. zák. spočíva objektívna stránka páchatel'a v tom, že použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia ako prostriedok na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu poškodeného a práve uvedené okolnosť nebola preukázaná. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva skutočnosť, že poškodený mal zdravotný hendikep po operácii, kedy sa pohyboval pomocou R., bol pod vplyvom alkoholu, pričom sa jednalo o stredný stupeň opitosti a v neposlednom rade sa na jeho správaní a stabilite podpísal i terén na ktorom spadol. Poškodený sa o existencii fyzického násillia vyjadruje inak v prípravnom konaní a inak v konaní pred súdom. S poukazom na uvedené skutočnosti vzniká pochybnosť v tom, čo privodilo pád poškodeného, či jeho činnosť alebo hendikep poškodeného, opitosť poškodeného a nerovnosť terénu na ktorom sa pohyboval. Nebolo jednoznačne a bez pochybností preukázané, či použil násilie alebo hrozbu násillím na prekonanie kladeného odporu alebo očakávaného odporu alebo len využil situáciu, ktorá sa mu naskytla a okradol poškodeného. Má zato, že za takéhoto stavu je potrebné aplikovať jednu zo základných zásad trestného práva v pochybnostiach v prospech obžalovaného a jeho konanie je potrebné posúdiť ako prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, tak ako to urobil súd prvého stupňa v pôvodnom rozsudku, ktorý bol zrušený rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici. Navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil rozsudok Okresného súdu v Žiari nad Hronom a vrátil vec prvostupňovému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na dôvodoch písomného odvolania a poukázal na to, že vo veci sú pochybnosti, ktoré by mali byť hodnotené v prospech obžalovaného. Navrhol, aby krajský súd vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí uviedol, že okresný súd v danej veci správne uznal vinu obžalovaného v zmysle obžaloby a trest uložený obžalovanému považuje za dostatočný. Navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa na verejnom zasadnutí stotožnil s návrhom svojho obhajcu.

Krajský súd Banská Bystrica ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote ustanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por., pričom nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por. a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por..

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Úvodom treba uviesť, že po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako i konania, ktoré mu predchádzalo, odvolací súd nezistil žiadne porušenie zákonných ustanovení, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a zákonnosť preskúmaného rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por. Podľa zistenia odvolacieho súdu v priebehu trestného stíhania boli dodržané všetky podstatné procesné ustanovenia, najmä tie,

ktoré majú zabezpečiť právo obžalovaného na obhajobu, ako i tie, ktoré majú zabezpečiť riadne objasnenie veci.

Pokiaľ ide o samotný napadnutý rozsudok tak, ako bol písomne vyhotovený a doručený procesným stranám, tento spĺňa kritéria obsiahnuté v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por. Z jeho dôvodov je totiž zrejme, ktoré skutočnosti vzal súd za preukázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa riadil pri vyhodnotení vykonaných dôkazov. Z jeho obsahu je tiež zrejme, ako sa vysporiadal s konkrétnou obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa riadil, keď posudzoval preukázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení Trestného zákona. V tejto súvislosti treba uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočným spôsobom vysvetlil, k akým zisteniam došiel na základe konkrétnych vykonaných dôkazov, ako tieto dôkazy hodnotil, a to nielen jednotlivo, ale i v ich vzájomných súvislostiach. Závery súdu prvého stupňa, ktoré v smere skutkových zistení z týchto dôkazov vyvodil, považuje odvolací súd za logické a zodpovedajúce vykonaným dôkazom. Na rozdiel od obhajoby odvolací senát krajského súdu dospel k záveru, že súd prvého stupňa postupoval v prerokúvanej veci tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na svoje rozhodnutie. Taktiež zistil, že všetky dôkazy v prerokúvanej veci boli získané zákonným spôsobom a súd prvého stupňa ich hodnotil jednotlivo aj v ich súhrne podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por.

Krajský súd pripomína, že dôvody odvolania obžalovaného sú v skutkových zisteniach totožné s obsahom jeho obhajoby na hlavnom pojednávaní pred prvostupňovým súdom, v tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že jeho povinnosť odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom odvolávateľa, ale môže sa odvolací súd pri potvrdzovaní prvostupňového rozsudku v princípe obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa, čo vyplýva aj z doterajšej judikatúry, či už Ústavného súdu SR alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, a to za situácie, keď napadnutý rozsudok tak, ako bol písomne vyhotovený, spĺňa kritéria obsiahnuté v ustanovení § 168 ods. 1 Tr. por. V tomto smere odvolací súd preto poukazuje na dôvody rozsudku okresného súdu s ktorými sa stotožnil.

Primárne je potrebné uviesť, že žalovaného trestného činu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona sa dopustí, kto proti inému použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci. Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v použití násillia alebo hrozby násillím ako prostriedku na prekonanie kladeného alebo očakávaného odporu poškodeného. Trestný čin je spáchaný násillím, ak páchatel' na jeho spáchanie použije fyzické násilie (akékoľvek násilie) proti telesnej integrite inej osoby, alebo ak je spáchaný na osobe, ktorú páchatel' uviedol do stavu bezbrannosti ľstou. Z tohto hľadiska spravidla ide o prekonanie alebo zamedzenie kladenému alebo očakávanému odporu. Násilie musí byť prostriedkom nátlaku na vôľu napadnutého. Nie je podmienkou, aby napadnutý kládol odpor. Násilie spravidla smeruje proti tomu, kto má vec u seba. Hrozbou bezprostredného násillia je hrozba takým násillím, ktoré má byť vykonané ihneď, ak sa napadnutý nepodrobí vôli útočníka. Táto hrozba je spravidla vyjadrená výslovne, ale stačí aj konkludentné konanie, ak je z neho a ostatných okolností zrejme, že násilie sa uskutoční ihneď, ak sa napadnutý nepodrobí vôli páchatel'a. Jedná sa o úmyselný trestný čin.

Pokiaľ ide o samotné odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam, tak tieto odvolací súd považoval za irelevantné. Obžalovaný nepopiera okolnosť, že poškodeného okradol, popiera však, že pritom použil násilie. V tejto súvislosti spochybňuje vierohodnosť výpovede poškodeného C. R.. Napriek výhradám obžalovaného, tak ako súd prvého stupňa, tak ani odvolací súd nemá pochybnosti o vierohodnosti výpovede poškodeného. Výpovede poškodeného pokiaľ ide o podstatné okolnosti skutkového deja nemožno považovať za rozporné. Z výpovedí poškodeného, ako aj z trestného oznámenia, ktoré poškodený učinil nasledujúci deň po spáchaní skutku je totižto zistiteľné, že obžalovaný poškodeného sotil, následkom čoho poškodený spadol na zem, kde ho obžalovaný šacoval, vyhrážal sa mu dokopaním, zobral mu veci, žiadal od neho PIN kód od bankomatovej karty s tým, ak mu ho nepovie, tak ho dokope. Pri hodnotení výpovede poškodeného nie je bez významu aj vyjadrenie obžalovaného, ktorý v jednej zo svojich výpovedí uvádzal, že ako priskočil k poškodenému tak do neho drgol a ten spadol, teda nie je vylúčené, to čo uvádzal poškodený, že bol obžalovaným úmyselne strčený v dôsledku toho spadol. Obžalovaný taktiež uviedol, že od poškodeného žiadal PIN kód bankomatovej karty, pričom poškodený mu ho aj povedal, ale si ho nezapamätal. Odvolací súd v tejto

súvislosti považuje za nelogické, aby sa poškodený nebránil prehľadávaniu obžalovaným a následne osobe, ktorá ho okráda oznamoval PIN kód bankomatovej karty bez toho, aby bol k tomu akýmkoľvek spôsobom prinútený. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplýva, že obžalovaný si vyhladol poškodeného a tohto prenasledoval, pričom využil stav poškodeného, ktorý sa v tom čase pohyboval pomocou R.. Za tohto stavu odvolací súd považuje obhajobu obžalovaného za účelovú.

Krajský súd na základe vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa dospel k záveru, že bolo bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že skutok sa stal, tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti napadnutého rozsudku a že ho spáchal obžalovaný G. R..

Pokiaľ ide o námietky obhajoby k právnej kvalifikácii skutku, tieto považuje odvolací súd za irelevantné. Okresný súd správne kvalifikoval konanie obžalovaného ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, pretože obžalovaný proti poškodenému použil násilie tým, že ho sotil na zem, potom voči nemu použil aj hrozbu bezprostredné násilie, keď sa mu vyhrážal dokopaním a následne sa zmocnil vecí poškodeného.

Odvolací súd ďalej preskúmaval výrok o treste a zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu správne prihliadol na všetky skutočnosti a zásady podľa § 34 Tr. zák. dôležité z hľadiska jeho ukladania, najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce a poľahčujúce okolnosti, osobu páchatela, jeho pomery a možnosti nápravy. K osobe obžalovaného bolo zistené, že doposiaľ bol sedemkrát súdne trestaný z toho v dvoch prípadoch pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., a to rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 4T/113/2008 zo dňa 3.1.2014, právoplatný 21.1.2014, ktorým mu bol podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, pre jeho výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a ďalej rozsudkom Okresného súdu Zvolen zo dňa 22.10.2014 sp. zn. 2T 127/2014, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 03.02.2015 sp. zn. 5To 133/2014, ktorým mu bol podľa § 188 ods. 1 Tr. zákona uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, pre jeho výkon bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Za spáchanú trestnú činnosť súd obžalovanému ukladal trest podľa trestnej sadzby uvedenej v § 188 ods. 1 Tr. zák. ktorá je stanovená na tri až osem rokov. Podľa § 38 ods. 5 Tr. zák. pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu. Vzhľadom k tomu, že obžalovaný opätovne spáchal zločin (ako už bolo uvedené) zvýšila sa dolná hranica trestnej sadzby z troch rokov na päť rokov a šesť mesiacov. Na základe rozvedeného je možné uzavrieť, že prvostupňový súd nepochybil pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery keď obžalovanému uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 rokov a 8 mesiacov. Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý sa vykonáva diferencovane v troch stupňoch, odvolací súd pripomína, že obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaneho trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin a v takom prípade podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona súd zaradí páchatela na výkon trestu do ústavu s stredným stupňom stráženia, preto okresný súd správne rozhodol, keď obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia. Odvolací súd má za to, že takto uložený trest povedie k dosiahnutiu účelu trestu tak, ako to je vyjadrené v ustanovení § 34 Trestného zákona.

Zákonu zodpovedá i výrok o náhrade škody, nakoľko poškodený C. R., si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody, škoda bola verifikovaná vykonaným dokazovaním a je súčasťou popisu skutku (§ 287 ods. 1 Tr. por.).

Na základe uvedených skutočností má krajský súd za to, že prvostupňový súd rozhodol správnym a zákonným spôsobom a preto odvolanie obžalovaného v zmysle ustanovenia § 319 ods. 1 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.